

יביע אומר

צו | גליון 395
 כל אדר ב תשפ"ד
 להפצת העלון / הארות / הקדשות
 יעקב- 0528445949

זמני היום אופק ירושלים
 כניסת שבת | מוצ"ש | מוצ"ש ר"ת
 18:41 | 19:33 | 20:19

העלון מוקדש לרפואת והצלחת הגאון הגדול הר' בן ציון מוצפי בן מובה שליט"א | נעמית בת תקוה | שיראל בת אור | ר' שלמה בן שושנה דיאל בן גולד רעות בת תקוה לע"נ- ר' דוד בן שרה אהרון בן שירין אסתר בת ראושנה. זרע קודש- מתן בן עדינה ושרה בת כרמלה זיונו הגון- זרד פריחה בת בתיה שיר בת אסתר רות בת רבקה | להצלחת- מתפללי בית כנסת 'יביע אומר' הר גילה אליה שלום בן ברכה אלינו

מורנו ורבנו הלכה למעשה

עפ"י גאון עוזנו ותפארתנו מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל
 ובנו הראשון לציון הרה"ג יצחק יוסף שליט"א

הלכות שבת- מלאכה המתחילה מערב שבת- א) מותר לתת בגדים לתוך מכונת כביסה בערב שבת סמוך לשקיעת החמה, ולהפעיל בערב שבת את המכונה המכבסת באופן אוטומטי את הבגדים בשבת, וכדעת מרן שקיבלנו הוראותיו, ובמקום צורך יש להקל בזה גם לאשכנזים.

ב) מי שיש לו מזכירה אלקטרונית או פאקס הפתוחים בכל ימות החול, יכול להשאירם מופעלים גם בשבת, (כיון שאין בשבת איסור לשיבת הכלים, ואין בזה חשש מקח וממכר, כיון שלא עשה שום קנין בדיבור או במעשה, ולכן אם המתקשר הוא גוי, מותר. ואין לחוש שמא יתקשר אליו ישראל מחלל שבת ל"ע). והמחמיר לנתקן מערב שבת תבוא עליו ברכה.

ג) תושב ארץ ישראל שרוצה לשלוח פקס במוצאי שבת, לחבירו השומר תורה ומצוות תושב ארה"ב, ושם עדיין שבת, רשאי, כיון שידוע שחבירו ירא שמים ולא יקח את הפקס אלא במוצאי שבת של ארה"ב.

ד) מותר להעמיד בערב שבת בשכונה של גויים, מכונה אוטומטית חשמלית, וביום השבת מגיעים הגויים אליה מעצמם, ונותנים לתוכה מטבע, ויוצאת מן המכונה חפצות שוקלד וכדו'. (ואין בזה משום מקח וממכר בשבת, כיון שאין לו יד כלל בשבת בעשיית המקח, ואינו עומד שם בשבת, והכל נעשה באופן אוטומטי. ומי שרוצה יתנה בפיו שאינו רוצה שיקנו לו כליו בשבת, אלא רק במוצאי שבת. ומותר לקנות בימי החול מחבירו איזה חפץ, אפילו המוכר עושה תנאי שלא יחול המקח אלא ביום השבת).

ה) מותר לתת בגדיו לכובס גוי סמוך לשקיעת החמה, בתנאי (1) שקצץ לו דמים, ועובד הגוי בקבלנות. (2) שלא יאמר לגוי לעשות בשבת. (3) שהגוי עושה במכבסה שלו או בביתו.

וכן מותר למסור לגוי חייט בד שיתפור לו חליפה בביתו, אחר שגמר עמו המחיר של עבודתו, ואפילו אם הגוי תפר את החליפה בשבת, והביאה לו בשבת, רשאי ללבושה בשבת.

ו) אולם אם היתה המלאכה מפורסמת שהיא של ישראל, והגוי עושה אותה במקום מפורסם, יש להחמיר ולאסור, מפני מראית העין, שיחשדוהו שאין הגוי אלא "שכיר יום", שזה בודאי אסור.

ז) מותר ליהודי לתת בערב שבת את רכבו לתיקון אצל מוסך של גוי, שכל פועליו גויים, על מנת שיוכל לקחתו חזרה ביום ראשון, באופן שקצב לו סכום תשלום מסויים עבור עבודתו. ובלבד שיש שהות מספקת לבצע התיקונים בערב שבת או במוצאי שבת, ואז אפילו אם הגוי מבצע את התיקונים של הרכב בעצם יום השבת מותר, הואיל ואינו אומר לגוי לעבוד בשבת, וכנ"ל. ואפילו אם המוסך של הגוי נמצא באיזור שגרים שם יהודים, אין לחוש למראית העין שהוא שכיר יום, כיון שהדבר ידוע לכל שהתיקון נעשה בקבלנות, וכל שכן כשאין ידוע שהרכב הזה שייך לאדם מסויים.

ח) המוסר את רכבו לתיקון בערב שבת וכנ"ל, אם הזמן היה מצומצם, ואין שהות מספקת ביד הגוי לבצע את כל התיקונים ברכב, אלא אם כן יעבוד גם בעצם יום השבת, במקום צורך יש להתיר, כיון שאינו אומר לו בפירוש שיעבוד בשבת. ואחינו האשכנזים מחמירים בזה, והמקילים יש להם על מה שיסמוכו.

טעמו וראו כי טוב ה'

כל יום בבית הכנסת, שחרית בשעה 06:00, מנחה- 20 דק' לפני שקיעה שעור תורה ותפילות ערבית, לאחר ערבית- מתקיים השעור היומי:

- יום א'- הרב גדעון מזרחי שליט"א- הלכה שולחן ערוך בשעה 21:00 ליקוטי מוהר"ן- עם הרב אהוד דהאן
- יום ב'- הרב גדעון מזרחי שליט"א- הלכה שולחן ערוך
- יום ג'- הרב ניתאי כדורי שליט"א- מוסר בשעה 20:30 גמרא מסכת תענית.
- יום ד'- הרב גדעון מזרחי שליט"א- גמרא מסכת ברכות
- יום ה'- הרב אהוד דהאן שליט"א- פרשת שבוע

אזור תורה לנישט בימינו פסח 21:00

חברי בית הכנסת 'יביע אומר' מקדמים בברכה את

הרב גדעון מזרחי שליט"א

המתארח עימנו בשבת - להלן זמני תפילות ושעורי התורה

יום שבת

יום שיש

07:45 שחרית ודרשה הרב

18:21 שיר השירים

15:30 תהילים לילדים בבית הכנסת

18:41 מנחה

16:00 שעור תורה עם הרב בבית הכנסת

קבלת שבת ודרשת הרב

17:30 מנחה וסעודה שלישית בבית הכנסת

ערבית

19:00 שעור תורה

21:30 שעור תורה

19:25 ערבית ולימוד תנא דבי אליהו

עם הרב בבית הכנסת

שבת שלום ומבורך

עצות לנפש - צאי לך בעקבי הצאן

מזרועי", כלומר כבד עלי ראשי, צער הוא לה' כשיהודי בצער, ולכן כאשר מתחזקים בבטחון בה' וביראה מה' דוקא, וכמו הבוטחים בה', שאינם יראים מכלום מלבד הבורא, וכאשר בא בלבם פחד ומורא מאיזה פרענות שבעולם, מיד מחזקים עצמם להעביר היראה לה' שכן לה' הארץ ומלואה, ובידו נפש כל חי להמית או להחיות וכנאמר: "אני אמית ואחיה מחציתי ואני ארפא", וכיון שכן יש להעביר את היראה מהמקל אל זה שתופס את המקל ובידו להכות. ואז היראה קאמור הנה יראה מתונה מישבת, יראה עם אהבה יחד.

ועל כן יתבונן זה המפחד, החכם אגוי מהתנאים הקדושים, מהאמוראים, מהרמב"ם מהרי"ף, ומכל גדולי החכמים והצדיקים שהיו במשך הדורות, שהבינו שאין לירא מכלום, שכן אין לח לשום בעל פח מלבד הבורא יתברך, ואם חכמים אלו מגלים לנו שאין ממה לפחד בעולם ממאורעותיו ומפרעיותיו, עלי להאמין להם, והדבר דומה לילד קטן שמפחד מתמונה של חיה פו תנשכנו, וכמה שאביו משכנעו שאין מה לירא מהתמונה עדיו ירא הילד, זה אמור בילד חסר דעה, עלינו לחזק את הדעת ולהגדילה ולהשתכנע מגדולי האמונה וצדיקי הדורות שבאמת אין לפחד מכלום מבלעדי ה', ואף כאשר הסבות מובילות לחששות ולדאגות, עלינו לחזק את אמונתנו ברועי ישראל שראיתם ראייה אמיתית, והם בראיתם מבארים לנו שאין ממה לירא מבלעדי ה' בכל מצב.

לשפח שהוא גם אבינו, אהבנו, וכאמרנו כל יום בברכות קריאת שמע: אוהב עמו ישראל... הבוחר בעמו ישראל באהבה... אהבת עולם אהבתנו... חמלה גדולה ויתרה חמלת עלינו... וכיצא עוד פסוקים כהנה וכמו שהארכתי בזה בספרי "אהבתי אתכם".

כך שהיראה מהבורא הוא יראה מתונה, יראה שיש בה גם אהבה, וכמו שאומר המדרש, בשום דבר בעולם לא תמצא אהבה ויראה גם יחד, שכן זה הירא ממישהו אינו אוהבו, והאוהב למישהו אינו ירא ממנו, מלבד בבורא יתברך יתכן שישתלבו שתי התופעות גם יחד יראה ואהבה. כך שהיראה לעולם לא תוציא את האדם משוב דעתו לשנירש בדעתו שהבורא מלבד שהוא מלכנו שיש בשל כך לירא ממנו, כמו כן הוא אבינו אוהבנו שיש לאהבו אהבת נפש, וכאמרנו: ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך.

וערכתי לזה בסייעתא דשמיא ספר מיחד הנקרא "אהבתי אתכם", ובו יראה האדם פלאות אהבת ה' לאדם, ואפלו לחוטא, שכן ישראל אף שחטא - ישראל הוא, ואכן, הקדוש ברוך הוא אינו "יתרן", מעניש הוא את החוטא, אולם אין זה על חשבון האהבה, שכן אהבתו היא מתמדת, ותמיד מצפה לאדם שישוב, ועד רגע האחרון של אותו רשע, וכמו שנאמר: "תשוב אנוש עד דכא", ודרשו חז"ל עד דכדוכה של נפש, עד הרגע האחרון ממש, עדיו ממתין הקדוש ברוך הוא לאדם שישוב.

ועוד מובא במשנה: "אמר רבי מאיר: כשאדם בצער שכינה מה אומרת - קלני מראשי קלני

שאל אותי פעם אדם אחד הסובל מחרדות פחדים וכיוצא, מה היה עושה ה"חפץ חיים" או "הגן איש חי" במצב שכזה שאני סובל בו... היה לוקח כדורים כמוני...?! היה הולך לפסיכולוג כמוני...?!

החפץ חיים או הגן איש חי וכיוצא בגדולים קדושים וצדיקים לעולם לא יגיעו למצב של פחד ובלבול, אחר שבטחונם בה' הוא חזק, ויפחדם הוא אף ורק מה' לכן לעולם לא יגיעו לפחד שכזה. משל למה הדבר דומה.

אדם שמאד פוחד מכלבים, כאשר רואה הוא כלב נתקף זה בחרדות באבוד עשתונות וכיוצא. יום אחד יצא לו לזה האדם הפוחד מהכלבים לטייל ביער עם אדם שהוא ציד כלבי יער, ציד שלעולם לא נמלט כלב מתחת ידו, ועד כדי שלציד יצא שם עולמי בממחיותו בצידת כלבים.

ובכן נתבונן כשהולך זה הפוחד מכלבים עם אותו ציד שיק שיפחד מהכלבים? בודאי לא! וממה פן יש לו לפחד? פן יחליט אותו ציד לשחרר איזה כלב מצידו ולשלחו על אותו אדם. הרי שהפחד בעצם הוא לא מהכלב אלא מהאדם הצייד שלא ישלח עליו את הכלב.

בעלי הבטחון בה' אין להם פחדים ממקרי העולם ומפרעניות המתרגשות בו, אלא אף ורק מהבעל הבית של העולם, וכשהפחד הוא מהבורא, הפחד הוא נשלט, פחד מהבורא לא מוציא את האדם משלוחו ומישוב דעתו. שכן הבורא הוא אבינו, מלבד שהוא מלכנו אסור לנו

נהגות לשבת- הרב חיים רבי

'שמירת העיניים בשבת קודש'

חלול שבת קדש מטמא את החלל עד השמים, והתפלות לא מתקבלות (פדה את אברהם ח"א עמ' שצו). ולכן אין להסתכל על חלול שבת, שלא לרדת בקריאת שמים.

מת נקרא חלל (ס"פ כי תצא), מלשון חלול, שאין בו נשמה. וכן חלול שבת פירושו שחיללו והוציאו מהשבת את הקדושה. שבת בלי קדושה זה שבת בלי נשמה. ועיין רש"י (קידושין עז). חלול שייך בדבר שהיה כשר ונתחלל. וזה שייך בקדושת שבת קודש שחיללו וסילקו הקדושה. ומעתה מובן שחילול שבת מביא טומאה עד השמים. וזה דומה לדברי המשך חכמה שאומר (בפרשת וירא) על הפסוק "ויקרא אליו מלאך ה' מן השמים" (בראשית כב, יא), וכן אצל הגר כתוב "ויקרא מלאך אלהים אל הגר מן השמים" (בראשית כא, יז), שההבדל ביניהם הוא שאצל אברהם אבינו עליו השלום האויר בזמן העקידה היה קדוש מאד, עד שהמלאך לא היתה לו זכות לרדת, וקרא לאברהם מן השמים, ואצל הגר בדיוק להיפך, בגלל "ותלך ותתע" (בראשית כא, יד), שחזרה לגילולי בית אביה (רש"י שם), האויר נטמא, ולכן המלאך קרא לה מן השמים.

ורואים מכאן איזה השפעה יש לאדם על העולם לשבט או לחסד. ויתכן לפרש בזה את מצות תעשה מהתורה לשמור על העיניים מהסתכלות בחוסר צניעות, שזה לא רק מהטעם שכתוב בוהר הקדוש (פרשת שלח לך הובא בספר הנהגות עין טובה) שאסור להנות מהעולם הזה ללא ברכה, ולא רק מטעם שמגיע על ידי זה להרהורי עברה, אלא מהסיבה הנ"ל ממש. והיא, שעצם הדבר שמסתכל על אשה בחוסר צניעות, שבלבושה היא עוברת

עבירה ומורדת במלכות שמים, היא עבירה, שאין היתר להסתכל על בעלת עבירה. ומרומז בפסוק (במדבר טו, לט) "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם" ולמה? משום שאם תיכשל חלילה התוצאה היא "אשר אתם זונים אחריהם", אתה יורד ביראת שמים, כי ראית עבירה קשה ואתה בעצמך נכשל בזה חס ושלום.

ומכאן ראייה למש"כ בספר הנהגות לשבת (ח"א עמ' נט) שלא להסתכל על חלול שבת קודש, כי האויר טמא. ואם הצליח המחלל לטמא את החלל, בודאי משפיע גם על הרוואה אותו. ועיין בספר העמק דבר (ויקרא ה, א) לגאון הניצב מוולוז'ין זיע"א, שהביא מקור מהתוספתא (שבועות פרק ג אות ג) שזכות גדולה "לראות" עושה מצוה. ולהיפך להיפך. ועיין בתיקוני הזהר (סוף תיקון כג וריש תיקון כד) ששבת ומילה צמודים זה בזה. וממילא יש לומר שכמו שלשמור על ברית קודש צריך גם שמירת העיניים, כך לזכות לקדושת השבת יש להקפיד על העיניים שלא יראו חלול שבת, ואז יזכה להרגיש מאד מאד מתיקות של שבת קודש.

וכבר נתבאר שיש להתגבר באופן מיוחד על יצר הסקרנות בשבת קודש. ומי שיזכה לכך, כמעט שלא יראה חלול שבת כלל. ורבינו הסטייפלר זיע"א המליץ למשפחה הגרים בבית הסמוך לכביש ראשי שנוסעים בו בשבת, שלא לעבור דירה ולעשות חובות, אלא לשים וילונות בחלונות שלא יראו חלול שבת. ומה ששומעים חלול שבת זה פחות בעיה. והפסוק בתורה "לא תעמוד על דם רעך" (ויקרא יט, יח) פירושו: אל תעמוד להסתכל איך שנספך דם או איך שאנשים מכים זה את זה. ואפילו בתמונות מצויירות שכאלה אסור להסתכל, כי זה משפיע על הנפש ועל הנשמה להיות רע ובעל טבע אכזרי, רחמנא ליצלן. ומכאן לשבת קודש.

חתי לאחרונה מדקת את התפילין?? מדקת תפילין מיבוצ אומר

לפרטים יעקב - 0528445949

מוקדש להצלחת כל חיילי עם ישראל ומגיני הארץ לרפואת הפצועים והחזרת השבויים

'דרך עבודה נכונה'

בפרשה נאמר: "וישחט ויקח משה את הדם ויתן על קרנות המזבח סביב באצבעו ויחטא את המזבח ואת הדם יצק אל יסוד המזבח ויקדשהו לכפר עליו".

ופרש רש"י: "ויחטא את המזבח" - חטאו וטהרו מזרות להכנס לקדשה.

"ויקדשהו" - בעבודה זו. "לכפר עליו" - מעתה כל הכפרות.

מדוע רש"י מציג את סדר הדברים כי קדם הכניס את המזבח מזרות - חליו, אל הקדשה. ורק אחר כך קדש את המזבח. ומעתה ראוי המזבח לעשות עליו את כל הכפרות!?

ויש לבאר כי רש"י רומז לנו על דרך העבודה הנכונה.

ראשית, צריך להוציא את החליו, ורק אז לקדש את הדבר. כאשר עושים זאת בדרך של הוצאת החליו בתחלה, אזי זה נהיה בסיס ראוי ויציב להמשיך עליו את הכפרה.

ולמעשה זה הנאמר בפסוק "סור מרע ועשה טוב בקש שלם ורדפהו" (תהלים לד, טו).

ראשית לסור מרע. ואחר כך לעשות טוב.

כאשר עושים כך, אזי האדם הופך למבקש שלום ורודף אחר השלום. כי לבו הופך טוב. כך הדרך גם בחינוך.

להרחיק את הילד מהרע ולמלא את זמנו בדברים טובים.

אמנם בליט בררה כאשר האדם כבר שקוע ברע, לפעמים צריך להתחיל בעשה טוב. למשך אותו לטוב. אך אין ספק שזה לא יהיה כמו מישוה שמעולם לא עסק ברע.

גם בחסדים זוגיים, חשוב להתחיל בגלגל ימין. לסלק כל מחשבה על משהו או מישוה שיכול להפריע בזוגיות.

למשל לא לעשות השואות כלל. ליקר את בן הזוג כי הוא הבחירה שה' התאים עבורי. כאשר אנו חיים כפי יכולת רק שינינו בעולם, הזוגיות פורחת.

שבת שלום ומברך

לייעוץ ניתן להתקשר 0523898468.

חושן משפט- הרב יצחק פריי

'משולחן בית הדין'

שאלה: ירון נכנס לחנות מתנות לפני פורים לקנות מתנה למחתינו.

הוא ראה שלט יפה ויחודי לדלת ושאל על מחירו. המוכר נקב בסכום של 220₪ כולל חריטת השם.

למרות שהסכום היה נשמע לירון מעט גבוה, מפאת קצר הזמן הסכים הזמין ושלם.

המוכר אמר כי השלט יהיה מוכן בעוד כעשר דקות.

בינתיים יצא ירון לקניות נוספות באזור. בדרך ראה בחנות אחרת שלט שנראה דומה וזה לזה שהזמין במחיר של 180₪ כולל חריטה.

הוא שב ובקש לבטל את ההזמנה בחנות הראשונה אך המכר טען כי השלט כבר בחריטה ולכן לא ניתן לבטל.

האם מתר לירון לחזור בו? האם יש בזה הונאה?

תשובה: במסכת בבא מציעא דף מט-נ דנה הגמרא בשעור ההונאה קובעת כי אם הפער בין מחיר השוק לבין המחיר ששלם הוא יותר מששית יש בזה הונאה והמקח בטל.

חידוק לנשמה

'לכל איש יש נר'

ברוסיה חי יהודי שהיה כופר בתורה ובמצוותיה. באחד הימים לקח עימו ספר תורה שעבר בירושה מסבו והלך לאחד השדות בכפרו. כשהגיע אל מרכז השדה פתח את ספר התורה וקרע אותו לעיניו כל כדי להראות לכל הנוכחים שאינו מאמין עוד בבורא עולם.

הנוכחים ההמומים עצרו את עבודתם, הביטו בנעשה ולאחר דקות מספר שבו לעבודתם. במקום עבד טרקטור. כשפנה הטרקטור לימינו עלה בטעות על רגלו של הכופר. צעק הכופר בקול גדול: "אאאאאאאא אלוקים, תעזור לי! שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד!"

הדבר היה לפלא בעיני הנוכחים - ביד אחת הוא קרע את ספר התורה להראות את כפירתו בבורא, וביד השנייה כיסה את עיניו ואמר שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד... (הרב שבתאי יודלביץ)

בכל יהודי, גם הרחוק ביותר טמון ניצוץ, ניצוץ המחבר אותו אל בוראו. כשאתה חושב שאתה רחוק מהקודש, לא מחובר, לא נכלל בקהילת הבורא ודורשיו, טעות גדולה בידך.

אמר שלמה המלך: "מיס רבים לא יוכלו לכבות את האהבה... " (שיר השירים ח, ז)

לא משנה כמה מים יזרמו ויבדילו בינך לבין בוראך, הם לא יוכלו לכבות את האהבה שיש לבורא אליך.

זהו רק אבק המכסה את האמונה שלך בבורא, בתוכך אתה גדוש באמונה. כשמגיע הדבר לעצמות, אפילו אנשים הכופרים ביותר נעשים המאמינים הגדולים ביותר!

אמר הרב אברהם יצחק הכהן קוק: "צריך שכל איש יידע ויבין, שבתוך תוכו דולק נר, ואין נרו שלו כנר חבירו, ואין איש שאין לו נר. וצריך שכל איש יידע ויבין, שעליו לעמול ולגלות את אור הנר ברבים, ולהדליקו לאבוקה גדולה ולהאיר את העולם כולו".

את אותו ניצוץ קדוש הטמון בכל יהודי ויהודי עלינו להדליק, לקרב אותו, אז נראה שכל כולו נעשה שלהבת אש...

רון קרתא

פתרון לחידה משבוע שעבר:

1. ציין שני טעמים לכך שבמילה "ויקרא" האות ז זעירה. **תשובה** - א) בעל הטורים: משה כתב כך משום ענוותנותו וצניעותו, כדי שיראה כאילו כתוב "ויקר", שה פנה אליו במקרה. ב) כלי יקר: לרמז שהקטנים יתחילו ללמוד מכאן, כמו שהאות א היא תחילת האותיות.
2. "אדם כי יקריב..." מה למדים מהמילה "אדם"? (רש"י) **תשובה** - למדים שאסור להקריב מהגזל, כמו שאדם הראשון הקריב רק משלו שהרי היה היחידי בעולם.
3. "ונפש כי תקריב מנחה לד'." מפני מה נשתנתה מנחה שנאמר בה נפש? **תשובה** - מי דרכו להביא מנחה? עני, מעלה אני עליו כאילו הקריב נפשו לפני!
4. "ואם זבח שלמים קרבנו." מה משמעות השם שלמים? (מדרש תורת כהנים) **תשובה** - מלשון שלום, כי כולם נהנים מהקרבן: הקב"ה, הכהנים והבעלים
5. בעולת העוף נאמר: "והסיר את מוראתו בנוצתה". א. מהי מוראה? ב. מדוע זורקים אותה? **תשובה** - א. זפק. ב. הואיל והעוף אוכל מהגזלות, הכל מצטבר בזפק (=כיס המזון) והרי אסור להקריב מגזל!

חידה

1. עיין ברשי וענה: א. מה מבטאת המילה צו? ב. מדוע נאמרה מילה זו בפרשתנו?
2. מהו זמן ההקרבה של העולה?
3. כיצד מפרש רשי את המילה: "תופיני מנחת פתים?"
4. מה דינו של הנותר מאיל המילואים?
5. היכן מרחו אהרון ובניו את דם איל המילואים?

חברי הקהילה שואלים

פורים לפסח לשיעורי התורה וללמוד ההלכות עם הטעמים שלהם, ומרן רבנו עובדיה ביום הפורים בעיצומו של יום, כבר היה מקהיל קהילות ומוסר שיעור בהלכות הפסח.

והלומד זה סגולה נפלאה שלא יהיו לו חששות ובעיות של חמץ בפסח וכמו שראיתי שהביא בספר גדרי המועדים בשם ספר אהל שלמה "שפעם אחת ביקש הגאון הצדיק ר' ישראל יצחק זצ"ל שהיה אב"ד מהרב בעל תפארת שלמה מרדומאסק ז"ל שיברך אותו שלא יהא לו שאלה על חמץ בפסח, ואמר לו שילמד קודם הפסח הלכות פסח בעיון היטב ויהיה בקי בהן והוה סגולה שלא יהיה לו ח"ו שום שאלה בפסח, ואמר הטעם כי השולחן ערוך בא לפני השי"ת במרום ועומד וצווח עשו אותי תורה ואין לומדים אותי ומחמת זה מגלגלים במרום שיהיו שאלות ובעל כרחם יהיו מוכרחים ללמוד ההלכות, אבל כשלומדים מקודם אזי אין השו"ע מתרעם ולא נכשלים כלל ועיקר.

ומה טובה השמועה הבאה אלינו שבמוצאי יום הפורים, בקהילתנו הקדושה "יביע אומר בהר גילה" התאספו ולמדו הלכות הגעלת כלים, אשריהם ואשרי חלקם, ומהם ילמדו וכן יעשו.

במצוות ממצוות ההגדה שצריך להכינה למען תספר באזני בנך ובן בנך, ומצוות מצה ומרור ושיעורי המצוות כמה זה כזית וכמה כזיתות צריך לאכול, ודין ההסבה ושתייית ארבעה כוסות, ומחמת הטרדות השכחה ל"ע גוברת, ואם לא ילמד מה יעשה יחפש את הרב בליל הסדר? ולכן חייב ללמוד הלכות אלו, שאנו מצווים ללמוד התורה על מנת לשמור ולעשות, ודברנו כמה פעמים בזה שלימוד המוסר חשוב מאד להלהיב את האדם ולחממו בעבודת ה' יתברך, אבל אם לא יודע מה צריך לעשות מה יועילו לו כל המוסרים.

ובאמת כתבו מרבתינו האחרונים ובניהם הכהן הגדול החפץ חיים בביאור הלכה, שיש חיוב ללמוד הלכות פסח שלושים יום קודם, וגרס בדברי הטור שואלין ודורשין והיא גרסת הגמרא בחלק מהמקומות.

אמנם מרן רבנו הגדול ביביע אומר כתב שאדם שיש לו סדר לימוד יכול להמשיך בלימודו, וכמו שפסק מרן בשולחן ערוך שואלים בהלכות פסח, משמע שזה לקדימות השאלות.

מכל מקום אין חולק בדבר שחייבים ללמוד ולדעת את ההלכות, כי עיקר לימודינו הוא בכדי שנדע את מצוות ה' יתברך, ולכן חובה קדושה על כל איש מישראל לבוא ביתר כח במיוחד בימים הללו שבין

ממתי צריך להתחיל ללמוד הלכות פסח? ומי שלומד שיעור קבוע בלימוד מסוים האם חייב לשנות את סדרי הלימוד ולעבור לעסוק בענייני הפסח?

במסכת פסחים הובאה בריתא "שואלים הלכות הפסח קודם הפסח שלושים יום" אם כן לכאורה נמצא שאדם צריך ללמוד את הלכות הפסח בכל שנה שלושים יום קודם, אמנם במסכת מגילה הובאה גם כן בריתא "משה תיקן להם לישראל שיהיו שואלים ודורשים בהלכות פסח בפסח הלכות עצרת בעצרת והלכות חג וחג" אם כן החיוב הוא רק בחג הפסח עצמו ללמוד וללמד הלכות הפסח".

תירץ על זה רבנו הבית יוסף בשם רבנו ניסים, שבכל שלושים יום הללו יש קדימה לשאלות בענייני הפסח אבל לעניין הלימוד יכול להמשיך בלימודו הרגיל.

עוד תירץ שפסח הוא שונה משאר החגים שהלכותיו מרובות מאד ויותר מזה, שהרבה מן ההלכות הם הכנה לפסח ולא יועיל מה שילמד בתוך החג, שהרי יש לנו לבדוק את החמץ שבבית ולבער את החמץ הקיים, וכלים שרוצה להשתמש בהם בפסח צריך להכשיר אותם כל אחד כדינו קודם שיגיע זמן האיסור, ואיך ידע מה מועיל לו הגעלה ומה צריך ליבון קל ומה צריך ליבון חמור אם לא ילמד ההלכות קודם, ובנוסף יש לנו את ליל הסדר המלא

לאורם נלך - חכמי ישראל

רבי אלכסנדר זיסקינד זיע"א מהורדנא בעל "יסוד ושורש העבודה"

שהשבוע היה יום פקידתו - י"ח אדר תקנ"ד

רבנו נולד לאביו רבי משה זצ"ל ואימו מרת רבקה ע"ה וגדל ונתעלה בעיר הורדנא שבליטא,

רבו בנסתר ובנגלה היה המקובל האלהי רבי אריה ליב אפשטיין זיע"א אב"ד קניגסברג בעל "הפרדס" דרושים בקבלה.

רבנו עלה ונתעלה במעלות התורה והקדושה, ומסר את נפשו לעבודת ה' יתברך כאחד מן השרפים, כל ימיו בלי הפסק כלל ועיקר, וכמו שהעיד עליו בהסכמה אב"ד הורדנא "ביודעי ומכירי קאמינא, שמימי לא זז מכותל בית מדרשינו ולפעפפיו לא נתן שינה ותנומה"

יראת השמים הגדולה נכרת באופן מפעים ביותר בספרו הקדוש יסוד ושורש העבודה, אשר כל מילה ומילה ממנו נוטפת יראת שמים טהורה וחמימות הלב בעבודת ה' יתברך, אשר גם לב אבן ימס מגודל תשוקתו ויראתו.

כל חכמי דורו ושאחרי, ליטאים וחסידים העריצו והחשיבו את גודל יראתו וקדושתו, התבטאות נדירה מובא בספר שומר אמונים (מאמר השגחה פרטית פרק כ"ג) בשם החוזה מלובלין "גילו לי מן השמים, שאצל הקב"ה ושכינתיה, יקר וחשוב הוא סדר התנהגותו וגודל תמימות לבבו, של הצדיק בעל יסוד ושורש העבודה",

גם בשם רבנו רבי נחמן מברסלב זיע"א מובא שאמר "צדיק אחד ממדינת ליטא (כוונתו לרבנו) הכה באצבע צרידה והכריז בשמחה רבה לפני פטירתו, עברתי את העולם בשלום"

בשם רבי שלמה זלמן אוירבעך מובא שאמר בשם הגר"א מוילנא " בעל יסוד ושורש העבודה עבר על חבל דק המתוח מעל ים סוער (זה העולם הזה) והצליח להגיע לקצהו השני בשלום".

בוודאי היה זה אליהו הנביא...

דרכו בקודש היתה לעסוק בגמ"ח לעניים, והיות שבביתו לא היה דבר, היה לוח מעשירים, ובתוך זמן ההלואה לוח מאחרים, עד שהיה בידו לשלם למלוה הראשון, פעם אחת קרה שהיה דחוק מאד ולא השיג למלא הבטחתו לפרוע את הלואתו בזמן הפרעון, היה זה סכום עצום בסך חמש מאות רובל, שלח אליו העשיר בעל החוב להזכיר לו כי כבר הגיע יום הפרעון והוא זקוק לכסף, השיבו רבנו כנקדימון בן גוריו בשעתו, עדיין לא פנה יום, עוד היום גדול.

ובעת תפלתו תפלת המנחה בכה והתחנן לפניו יתברך בברכת שומע תפלה כי אם חלילה יהיה נמנע מלשלם ביום המדובר יהיה נעילת דלת בפני לוי וגם חילול השם, והנה תיכף אחר גמר תפלת המנחה בא אליו עובר אורח ואמר אליו אתם ר' זיסקינד שמעתי שאתם מן הנאמנים ואני צריך לנסוע למרחקים ובכן רוצה אני להפקיד אצלכם מעות, ובעת שאשוב מדרכי תחזירונם, כשיצא האיש

מצא רבנו את הסכום המכוון בסך חמש מאות רובל, ולא ראהו עוד, הגיב על כך רבנו בוודאי היה זה אליהו הנביא.

היה בלבי בוער בתמידות שמחה וחדווה...

וכך כתב רבנו בצוואתו "בניי אהוביי כל ההנהגות בעבודות יוצרנו ובוראנו יתברך שמו ויתעלה, שכתבתי לכם עד הנה, בא לאדם מגודל ההתפארות בתמידות בבוראנו יתברך שמו וזכרו לעד, ואבאר לכם בניי אהוביי מהות ההתפארות ואיכותו, היינו שהיה בלבי בוער בתמידות שמחה וחדווה עד מאד שמחה שאין למעלה הימנה שיש לי אלוה כזה, שלא תכזב אלהותו לעולמי עד, כיודע לנו מתורתנו הקדושה והתמימה, ואחר שברא עולמות לאין מספר וקץ ותכלית שכולם יכילו גדולתו ורוממותו וכלם יעבדוהו וישבחוהו וירוממוהו בתמידות כנודע, בחר גם בי בשר דם חרש מחרשי אדמה וברא אותי מגודל טובו באלהותו הקדושה בתוך עם קדוש הישראלי שגם אני אכיר גדולתו ורוממותו בעולם הזה השפל והנבזה, אפס קצהו רק מברואיו, גם מגודל האמנה שהאמנתי ממה שנמצא מגודל גדולתו ורוממותו בתורתנו הקדושה והתמימה, אך אחר פטירתי מהעו"ה השפל גם אחר התחיה אם אזכה במעשי הטובים אכיר יותר ויותר גדולתו ורוממותו יתברך שמו וזכרו לעד, והיה בזה בלבי בתמידות התפארות גדול שיכיתי להיות עבד עולם לאלוה כזה, והייתי מתפאר בלבי בתמידות באלהותו הקדושה יתברך שמו וזכרו לעד, לכן מגודל ההתפארות והשמחה והחדווה שהיה בוער בלבי בתמידות באלהותו הקדושה יתברך שמו ויתעלה, היה בתמידות מרגלא בפי להזכירו ולשבחו, לתת לו יתברך שמו הודאה ושבח בתמידות על כל מה שאירע לי הן על רעה הן על טובה, מחמת שנתאמת בלבי, שהכל מהשגחתי יתברך.

גם מגודל ההתפארות באלהותו הקדושה בתמידות, היה מרגלא בפי להזכירו יתברך שמו ויתעלה בתמידות, היינו אפילו בעת שלא הייתי עסוק בתורה ובתפלה או במצוה, אמרתי בפה מלא בשמחה עצומה שלשה תיבות אלו: יוצרי ובוראי אתה, ואמרתי ג' תיבות אלו פעמים רבות זה אחר זה מגודל התשוקה באלהותו הקדושה, ואחר ג' תיבות אלו אמרתי בזה הלשון: יוצרי ובוראי אני מאמין באמונה שלימה שאתה בראת כל העולמות עליונים ותחתונים עולמות לאין קץ ומספר ותכלית ואני מקבל אלהותך הקדושה עלי ועל בניי ועל בני בניי עד סוף כל הדורות.

הרי דבריו אלו זכרונותיו, אפס קצהו תראה וכולו לא תראה, מעט אפשר להציץ ולראות מעבודת ה' הגדולה הזו, ולקחת קמטץ קטן, לעבודת בוראנו.

רבנו נסתלק לבית עולמו, ח"י באדר שני שנת תקנ"ד, בצוואתו ציווה שלא יתארה בשום תארי כבוד, ועוד כמה הנהגות נוראות בגודל פרישותו וקדושתו.

השאר אחריו ספר קרני אור על הזוהר, ואת ספרו הידוע בכל קהילות ישראל, יסוד ושורש העבודה, אשר ספרו זה כאמור, גדול הוא לקרב ליבות ישראל לאביהם שבשמים.